

Název: Jím, tedy jsem

Téma: Potraviný rostlinného původu

Úroveň: 1. stupeň ZŠ

Tematický celek: Výživa a zdraví

Předmět (obor): prvouka, přírodověda

Doporučený věk žáků: 2.–5. třída

Doba trvání: 1 + 1 vyučovací hodina

Specifický cíl: naučit se odlišovat sezónní potraviny, vybrat správnou metodu výzkumu a ověřit si svou domněnku, praktické ověření pracovního postupu a jeho vylepšení

Seznam potřebného materiálu:

Banány (na domácí úkol)

Pokud chceme menším žákům ukázat vážení, tak kuchyňské váhy, dva různě velké banány

Seznam praktických (badatelských) aktivit:

Jsou lepší velké nebo malé banány?

Sestavení postupu výzkumu

Anotace:

Zpočátku se budeme věnovat sezónním plodinám, pomocí pracovního listu motivovaného pohádkou O dvanácti měsíčkách se žáci pokusí určit, kdy které plodiny u nás dozrávají. První aktivitu je nutné rozdělit do dvou samostatných hodin, protože při „banánovém koláči“ budou nejdříve žáci teoreticky hledat správnou cestu, ale pro druhou část musí žáci vážit banány pro další zpracování. S výsledky budou v další hodině pracovat. Naučí se zpracovávat výzkum a vyhodnotit jej. Porovnájí váhu slupky a celého banánu. Dokážou pak odpovědět na otázku, zda je lepší kupovat větší či menší banány.

Harmonogram výuky – 1 + 1 hodina:

	náplň práce	čas	potřebné vybavení a pomůcky	činnost učitele	činnosti žáků
Úvod do tématu – motivace	Zamyšlení se nad potravou rostlinného původu a sezónními potravinami	10 minut	–	Učitel položí otázku a vede diskuzi.	Rozliší potravu rostlinného a živočišného původu (vysvětlí rozdíl). Formulují, co to jsou sezónní potraviny.
Předlaboratorní příprava	Aktivita na motivy pohádky O dvanácti měsíčkách	15 minut	Pracovní list Kdo usedne na trůn	Učitel rozdá pracovní listy do skupiny a ověří si, že žáci porozuměli zadání.	Žáci se ve skupině snaží správně vyplnit, co u nás kdy dozrává (sezónní potraviny).
Praktická (badatelská) činnost	Banánový koláč Je lepší si koupit větší nebo menší banán? – Zapisování výsledků vážení a vysvětlení, jak je zpracovávat	20 minut – Další hodina 25 minut	Pracovní list Banánový koláč Zápisky z domova o měření – Velká tabulka pro zapisování výsledků	Učitel rozdá pracovní list a vede diskuzi na dané téma, zadá domácí úkol. – Učitel zapisuje do tabulky výsledky domácího vážení a vysvětluje, jak vše zpracovat.	Žáci si přečtou pracovní list a snaží se přijít na to, jak vyřešit banánový problém. – Žáci diktují výsledky domácího vážení a diskutují o tom, jak vše správně zpracovat.
Vyhodnocení výsledků	Podle tabulky se snaží vyhodnotit výsledky (kolik bylo velkých a menších banánů; je rozdíl tak viditelný, abychom mohli říci, které jsou lepší?)	10 minut	Vyplněná tabulka s výsledky vážení banánů	Učitel pomáhá s vyhodnocením v jednotlivých skupinách.	Žáci si připravují výsledky svého výzkumu a prezentaci.
Prezentace výsledků	Prezentace výsledků jednotlivých skupin	10 minut	Zapsané výsledky výzkumu	Učitel koordinuje diskuzi a prezentace jednotlivých skupin.	Jednotlivé skupiny prezentují výsledky svého výzkumu.

Domácí úkol pro žáky:

Po první hodině. Každý žák zváží doma nejméně jeden banán. Nejdříve celý a pak jen slupku. Své vážení si pečlivě запиše, aby mohl na následující hodině tyto hodnoty nadiktovat.

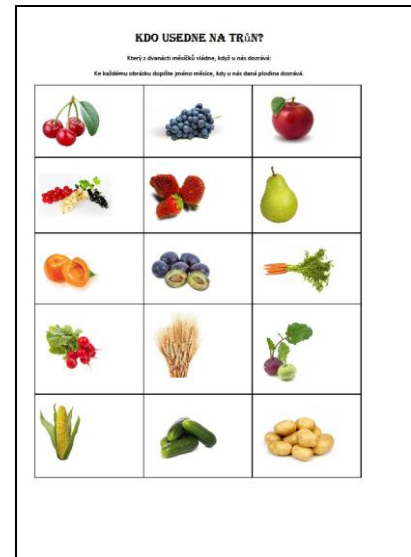
Přípravy pro učitele

Úvod: Základem stravy (i v čistě loveckých a pasteveckých společenstvích) jsou potraviny rostlinného původu (*Které to jsou? Jaký je jejich význam pro životosprávu? Sezónní potraviny*).

- **O dvanácti měsíčkách** (Holena × Maruška) připomenout pohádku – Kam jít v zimě na jahody? (Možnosti: zmražené, kompot, čerstvé dovezené z ...)

Pracovní list: kdo z dvanácti měsíčků si sedne na trůn (co u nás kdy dozrává):

Existuje ve dvou pracovních verzích – barevnou jsme nechali v metodické příručce, vypadá lépe. Černobílou verzi jsme vložili mezi ostatní pracovní listy s přihlédnutím k tomu, že na školách většinou stejně disponují jen černobílou kopírkou.

třešně	meruňky	švestky
hroznové víno	hrušky	kukuřice
jablka	mrkev	okurky
rybíz	ředkvičky	pšenice
jahody	kedlubny	brambory

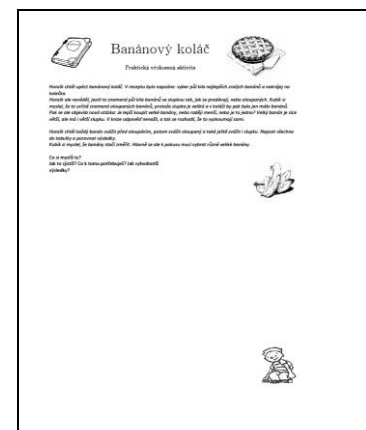
- Zjistěte v obchodech, odkud se k nám dováží čerstvé sezónní ovoce a zelenina v době, kdy u nás nemůže dozrát. Jak se přepravuje? Jak dlouho trvá cesta? Jak se balí, aby se nezkažilo? (Tohle může být úkol na doma – individuální nebo ve dvojicích – každý zjistí informace o jiném druhu ovoce nebo zeleniny, napíšu si poznámky, podají hlášení třídě.)

Praktická výzkumná aktivita:

Základní zadání této aktivity naleznou žáci na pracovním listu, aby jej měli stále před sebou. Mohou pracovat jednotlivě, nebo ve skupinkách – dvojicích.

Na otázku, jak vyhodnotí výsledky, mohou žáci například porovnávat hmotnost celého banánu s hmotností oloupaného banánu nebo hmotnost slupky s hmotností oloupaného banánu. Musí se však držet jednoho zvoleného postupu.

Kdo usedne na trůn?

Který z dvanácti měsíčků vládne, když u nás dozrává:

Ke každému obrázku dopište jméno měsíce, kdy u nás daná plodina dozrává.

Závěrečné poznámky

Jiné varianty a další možné úpravy či doporučení

Reflexe po hodině

Navazující a rozšiřující aktivity

Je možné využít i pracovní list Kurděje a věnovat se také vitaminům.